

**Перелік пам'яток історії, монументального мистецтва та архітектури,
які взяті на державний облік по м. Миколаєву**

Станом на 01.05.2017

№№	Найменування, датаподії та встановлення, автори	Адреса, місце знаходження	Дата взяття на держаний облік	Категорія
1	2	3	4	5
1. Пам'ятки історії				
Будинки, які є пам'ятками історії				
1	Будинок, в якому мешкав віце-адмірал С.О.Макаров	вул.Адмірала Макарова, 6	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
2	Будинок, в якому мешкав командир Чорноморського флоту адмірал Корнилов В.О.	вул.Адміральська, 8	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
3	Будинок, в якому розташовувалося Чорноморське гідрографічне депо, що відіграло важливу роль у розвитку культури в м.Миколаєві 1803 – 1833 роки	вул.Адміральська, 9-11	Розп. Микол. обл.-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
4	Будинок, в якому мешкав Константинов К.І. (1881-1871)	вул.Артилерійська, 11	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
5	Будинок, в якому жили письменник В.М.Гаршин та пропагандист ідей Ціолковського В.В.Рюмін 1881 – 1882 рр. 1902-1937 рр.	вул.Артилерійська, 13	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
6	Будинок, в якому мешкав Г.М.Шкапін початок ХХ ст.	вул.Безіменна, 20	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення

7	Будівля, в якій знаходилася Рада фабричнозаводських комітетів м.Миколаєва 1918 р.	вул.Велика Морська,68 (в рішенні вказаний будинок №60)	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 №334	місцевого значення
8	Будинок І.А.Чигрина, одного з керівників революційного руху в Миколаєві, з 1899 по 1902 рр. тут збиралися на сходки робітники заводу “Наваль”	вул.2-а Воєнна,15	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
9	Будинок, в якому проходило 1-ше організаційне засідання Комітету підпільної організації “Миколаївський центр” 30 вересня 1942 р.	вул.5-а Воєнна, 35	Розп. Микол. обл.-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
10	Будинок, у якому розміщувалася школа, де навчався юний розвідник, член підпільної організації “Миколаївський центр” Шура Кобер 30-40 рр. ХХ ст.	вул. 1 Госпітальна, 1	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
11	Будівля, де проходило засідання “Союзу миколаївських робітників”. 1897 р.	вул.Громадянська, 33	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 №334	місцевого значення
12	Будинок, в якому мешкав Герой Радянського Союзу В.О.Гречишников 1941 р.	вул.Гречишникова, 17	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
13	Будинок, де Ф.А.Сергєєв (Артем) проводив збори миколаївських більшовиків 1904 р.	вул.Даля, 60	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
14	Будинок, в якому знаходився І-й Миколаївський губернський та повітовий Комітети КСМУ 1920-1922 рр.	вул.Декабристів, 18	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення

15	Будинок, в якому мешкав Герой Радянського Союзу М.П.Дмитрієв 20-30-ті роки ХХ ст. 1941 -1945 рр.	вул.Дмитрієва, 47	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
16	Будинок, в якому розміщувалася більшовицька друкарня 1905 р., 1919 р.	вул. 1 Екіпажна, 28	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
17	Будинок, в якому лікувався О.М.Горький 1881 р.	вул. 2 Екіпажна, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 №334	місцевого значення
18	Будинок, в якому мешкав П.К.Саксаганський (Тобілевич) –один із корифеїв українського театру 1880 -1883 рр.	вул.Інженерна, 2	Розп. Микол. обл.- держадміністрації 08.09.99 № 556-р	місцевого значення
19	Будинок, в якому розміщувалася підпільна друкарня де видавалася більшовицька газета “Боротьба” 1908 р.	вул. Константинівська, 13	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
20	Будинок, де в роки німецької окупації мешкав розвідник, Герой Радянського Союзу В.О.Лягін (Корнев), керівник Миколаївського підпільного центру 1941 – 1943 рр. Житловий будинок-особняк І-ша пол.ХІХ ст.	вул.Лягіна, 5	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357 Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	пам. історії та пам.арх. місцевого значення
21	Будинок, в якому був відкритий перший міський музей, і в якому деякий час розміщувалось товариство “Просвіта” 1913 р.-сер.20-х рр. ХХ ст., 1909 р.	вул.Мала Морська, 15	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1999 №556-р	місцевого значення

22	Будинок, в якому розміщувався комітет “Спілка соціалістичної молоді” 1918 р.	вул.Мала Морська, 25	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
23	Будинок, в якому мешкав партійний та державний діяч В.П.Ногін 1904 р.	вул.Московська, 30	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 №334	місцевого значення
24	Будинок, в якому мешкав Г.М. Ге 1879 – 1887 рр.	вул. Наваринська, 25	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 № 216	місцевого значення
25	Будинок, в якому народився М.М.Аркас – фольклорист, автор опери “Катерина”, історичний та громадський діяч 7 січня 1853 р.(за н.ст.)	вул.Нікольська,13	Розп. Микол. обл-держадміністрації 08.09.1999 556-р	місцевого значення
26	Будинок, в якому народився О.В.Поджіо 1798 р.	вул.Нікольська, 34-а	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
27	Будинок, в якому знаходився штаб загону К.Ф.Ольшанського 1944 р.	вул.Ольшанців, 14	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
28	Будинок, в якому Г.І.Петровський проводив нараду миколаївських більшовиків 1913 р.	Промисловий провулок, 2 – вул.Новосельська	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
29	Будівля, в якій знаходився міський комітет КСМУ та комсомольський клуб ім. А.Бебеля 1920- 1922 рр.	вул.Потьомкінська, 23	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
30	Будинок, в якому знаходився перший комсомольський клуб ім.М.Онищенка та Л.Фельдмана 1919 – 1924 рр.	вул.Потьомкінська 216	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення

31	Будинок, в якому жив О.М.Гмирьов 1903 – 1905 рр.	вул.Сидорчука, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
32	Будинок, в якому мешкав член підпільної організації, групи В.О.Лягіна О.П.Сидорчук 1941 – 1942 рр. Будинок, в якому народився В.М.Образцов 1874 р.	вул.Соборна, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357 Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
33	Будівля, в якій знаходився міський комітет РСДРП 1917 р.	вул.Чкалова, 40	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
34	Будинок, в якому мешкав Ф.Я.Кон 1904 – 1907 рр.	вул.Шевченка, 20	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
35	Будинок, в якому мешкав Г.М.Шкапін поч. ХХ ст.	вул.Шкапіна, 20	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
Пам'ятні місця				
36	Місце боїв червоно – армійців з німецькими інтервентами 1918 р. (є меморіальна дошка, 1968 р.)	вул.Московська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
37	Місце, де було проголошено Радянську владу в Миколаєві 1918 р. (є меморіальна дошка, 1968 р.)	вул.Спаська, 48	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
38	Місце, де знаходилась будівля, в якій працювало бюро з прийому добровольців в Інтернаціональну дивізію 1919 р. (є меморіальна дошка, 1972 р.)	вул.Велика Морська, 67	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення

39	Місце, де знаходився постійний двір, на якому зупинявся О.С.Пушкін 1820 р., 1824 р. (є меморіальна дошка, 1987 р.)	вул.Шевченка, 64	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
40	Місце, де знаходився будинок сім'ї Аркасів сер.ХІХ-поч.ХХ ст.ст. (є пам'ятний знак)	вул.Соборна, 2 – ріг вул. Адміральської	Розп. Микол. облдержадміністрації. 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
41	Місце, де знаходилась будівля, в якій розміщувався штаб 58-ї дивізії під командуванням І.Ф.Федька 1919 р.	Старий залізничний вокзал	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
Пам'ятні знаки				
42	Пам'ятний знак воїнам-визволителям м.Миколаєва 1944 р. 1976 р.	на перетині вулиці 6 Слобідської та просп. Центрального	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
43	Пам'ятний знак на місці диверсії миколаївських підпільників 1941 р., 1942 р. 1965 р.	парк «Народний сад»	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
44	Пам'ятний знак воїнам-визволителям міста Миколаєва 1944 р. 1967 р.	на перетині вулиці Декабристів та просп.Центральному	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
45	Пам'ятний знак на місці формування 38 комуністичного добровольчого інженерного полку 1941 р. 1968 р.	Аркасівський сквер	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
46	Пам'ятний знак на місці диверсії миколаївських підпільників 1942 р.; встан. - 1965 р.	парк Перемоги	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення

47	Пам'ятний знак воїнам-інтернаціоналістам 1979-1989 рр. 1993 р. Автор:Ю.Т.Стешин	парк Перемоги	Розп. Микол. обл-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
48	Пам'ятний знак на місці підготовки до висадки загону десантників під командуванням К.Ф.Ольшанського 1944 р., 1970 р., рекон. –2004 р.	Біля цеху рибколгоспу ім.Ольшанців	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
49	Пам'ятний знак на честь радіостанції, яка працювала з 1914 по 1922 р.	вул. Привольна	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
50	Пам'ятний знак жертвам голодомору в Україні 1932 –1933 рр. Встановлений у 1993 р.; Рекон. у 2003 р., 2008 р.	Ріг вул. Будівельників та вул. Кругової	Розп. Микол. обл-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
Інші пам'ятки історії				
51	Костянтинівська батарея 1853-1856 р.р.	с.Мала Корениха	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
52	Пам'ятник воїнам-односельцям 1941 –1945 рр. 1970 р.	Корабельний район, біля цвинтаря (вул.Гагаріна)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
53	Пам'ятник на місці перших маївок робітників м.Миколаєва 1898, 1912 – 1916 1976 р., рестав. у 2008 р.	Парк "Ліски", біля кінотеатру "Іскра"	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
54-55	Дві мармурові скульптури левів, що стояли біля входу до будинку сім'ї Аркасів по вул.Соборній,2 сер.XIX ст.-1944 р.	вул. Соборна, Каштановий сквер (дві одиниці обліку)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
56	Пам'ятник матросу Ігнатію Шевченку, герою Кримської війни, який служив у	вул.1-а Слобідська, поряд з будівельним	Розп.Микол. облдержадміністрації	місцевого значення

	м.Миколаєві 1853 –1856 рр. Відновлений у 1994 р.	коледжем	08.09.1999 №556-р	
57-58	Меморіальний комплекс на честь 68-ми десантків-ольшанців 1944 р. 1965 р., 1974 р., рекон. у 2010 р. Автори: скульптор Поммер Ю.П., архітектори Душкін В.П., Попов В.П., Попова О.П.	сквер десантників (перетин вул. Адміральської та вул. Соборної) (дві одиниці обліку: 1. Братська могила 2. Пам'ятник)	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 № 498	пам. історії та монументального місцевого значення
59	Миколаївський некрополь – старий міський цивільний цвинтар та частина інтернаціонального цвинтаря к.ХVIIIст.- 70-і р.р. ХХ ст.	вул.Степова,35 – Херсонське шосе	Розп. Микол. облдержадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
60	Бюст Героя Радянського Союзу В.О. Гречишнікова 1941-1945 рр. 1970 р.	Миколаївський професійний суднобудівний ліцей ім. Гречишнікова (територія ДАХК "ЧСЗ")	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	пам. історії та монументального мистецтва місцевого значення
61-62	Братська могила 80 миколаївських підпільників та жертв фашизму 1941-1945 рр., рекон. У 2008 р. (до цього меморіального комплексу входе курган та пам'ятник скорботної матері)	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
63	Могила Героя Радянського Союзу М.О.Тинькова 1941-1945 р.р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.81 № 498	місцевого значення
64	Могила Героя Радянського Союзу Д.І.Сухоненка	Некрополь (старий цивільний	Ріш. Микол. облвиконкому	місцевого значення

	1943 р., 1954 р.	цвинтар) вул.Степова, 35	20.07.1978 № 370	
65	Могила Ф.А.Комкова 1943 р. 1945 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
66	Братська могила 3 радянських воїнів, загиблих під час визволення Мико – лаївщини:ГСС гвардії старшини М.І.Полещикова, гвардії полковника В.А.Каневського і гвардії полковника Л.Г.Троценка 1941-1945 рр.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
67	Могила Героя Радянського Союзу Сергія Петровича Большакова (1918-1960) 1941 – 1945 рр.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
68	Могила Героя Радянського Союзу Олексія Івановича Куприянова – учасника десанта К.Ф.Ольшанського 1941-1945 рр. 1957 р.	у 80-ті рокиХХ ст. перенесена на кладовище по вул.Автомобільній (Інгульський район, (за рішенням – старий цивільний цвинтар)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
69	Могила комісара однієї з частин 58-ї дивізії Олександра Володимировича Сергеєва, який загинув в оборонних боях за Миколаїв 1918-1920 р.р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
70	Могила С.І.Гайдученка 1922 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 № 216	місцевого значення

71	Могила В.В.Рюміна 1874 – 1937 рр. 1966 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
72	Могили-склепи композитора та етнографа М.М. Аркаса, засновника корабельні у м. Миколаєві М.Л. Фалєєва Склеп М.Аркаса 1883-1884, автор Іліссо Комбі	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Постанова КМ України 03.09.2009 №928 (включена до Дер- жавного реєстру нерухомих пам'яток України) Розп. Микол. облдержадмі ністрації 20.03.1997 №155-р	пам'ятка історії націо- наль- ного значення та пам'ятка архітек- тури місцевого значення
73	Братська могила учасників березневого повстання 1919 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 № 216	місцевого значення
74	Могила Г.М.Ге 1830-1911 рр.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 № 334	місцевого значення
75	Братська могила російських солдатів 1856 р. 1952 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 № 334	місцевого значення
76	Братська могила російських солдатів 1856 р. 1952 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 № 334	місцевого значення
77	Могила Я.Ф.Зінченка 1919 р. 1960 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 № 498	місцевого значення
78	Могила Ф.Е.Спиридонова 1829 р. 1972 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар)	Ріш.Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення

		вул.Степова, 35		
79	Могила І.П.Прокоф'єва 1829 р. 1965 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
80	Могила-склеп вченого, винахідника і громадського діяча В.Н.Каразіна 1842 р. рекон. у 1982 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Постанова КМ України 03.09.2009 №928 (включена до Дер- жавного реєстру нерухомих пам'яток України)	націо- наль- ного значення
81	Могила капітана І ранга А.І.Казарського (1798-1833) 1829 р. 1833 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
82	Могила Павла Петровича Сафронова (1885-1911 рр.) проф.революціонера кін.ХІХ –поч.ХХ ст.ст.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
83	Могила піонерів, Віті Хоменка і Олександра Кобера, юних розвідників Миколаївського підпіль- ного «Центру», страчені 5 грудня 1942 р. 1941-1942 рр. 1969 р., рекон. 2008 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
84-85	Братська могила 902 (за старими даними, за новими даними -1211) радянських воїнів (воїнський меморіал) 1944 р. 1969 р., рекон. 2003 -2009 рр.	Некрополь (військовий цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
86	Могила лейтенанта 248-го гвардійського полку 31-ї стрілецької	Некрополь (старий цивільний цвинтар)	Ріш. Микол. облвиконкому	місцевого значення

	дивізії А.І.Зубанова (1923-1944 рр.) та двох невідомих воїнів, які загинули при визволенні Миколаєва 1941-1945 рр..	вул.Степова, 35	02.07.1971 № 357	
87	Братська могила 4-х воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні Миколаєва 1941-1945 рр. 1945 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
88	Могила командира кулеметної роти лейтенанта І.І.Іванова(1911-1944 рр.), що загинув 24 березня 1944 р. при звільненні Миколаєва 1941-1945 рр. 1945 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
89	Могила А.П.Сидорчука (1913-1942 рр.) – члена розвідувально - диверсійної групи В.А.Лягіна 1941-1945 рр. 1945 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
90-91	Братська могила радянських воїнів та пам'ятник воїнам-односельцям 1944 р. 1941-1945 рр. 1970 р. (до комплексу входе пам'ятник та поховання)	Тернівка, біля будівлі селищної ради	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
92-93	Братська могила радянських воїнів (до комплексу входе пам'ятник та поховання)	Варварівка (біля стадіону)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
94	Братська могила військовополонених та мирних жителів, яких було страчено німецько-фашистськими	с.Темвод	Розп. Микол. облдержадміністрації	місцевого значення

	окупантами 1941-1944 рр. 1984 р.		08.09.1999 №556-р	
95-96	Братська могила радянських воїнів 1944 р. 1964 р., рекон. у 2008 р. (до комплексу входе пам'ятник та поховання)	Корабельний район, парк біля колишнього універмагу (вул.Ольшанців – просп. Богоявленський)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
97	Могила М.І.Іванова 1923 р. 1973 р.	Тернівка, біля будівлі селищної ради (зараз територіальне управління)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
98	Братська могила жертв фашизму та радянських воїнів, що загинули під час окупації та визволення Миколаєва березень 1944 р. 2001 р., 2005 р.	с.Балабанівка, біля спорткомплексу “Водолій”	Розп. Микол. облдержадмі- ністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
99	Братська могила радянських воїнів,які загинули під час визволення Миколаєва від фашистських загарбників березень 1944 р.	Біля залізничної станції Кульбакіно	Розп. Микол. облдержадмі- ністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
100	Братська могила радянських воїнів,які загинули під час визволення Миколаєва від фашистських загарбників березень 1944 р.	с.Широка Балка цвинтар	Розп. Микол. обл- держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
101	Братська могила радянських воїнів,які загинули під час визволення Миколаєва від фашистських загарбників березень 1944 р.	с.Широка Балка, цвинтар	Розп. Микол. обл.- держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення

102	Пам'ятник – воїнам односельцям (в рішенні помилково вказана братська могила радянських воїнів) 1941-1945 рр.	с.Велика Корениха, біля кладовища	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
103	Братська могила героїв Шипки та Плевни 1877 р.	с.Широка Балка, цвинтар	Розп. Микол. обл.- держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
104	Братська могила 16 комунарів,загиблих в с.Нечаяне (Козлово) від рук куркулів у травні 1919 р.	Некрополь – Інтернаціональний цвинтар (Херсонське шосе)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
105	Могила І.А.Мухіна (1868-1924 р.р.)- професіонального революціонера, одного з організаторів “Південно- Українського Союзу” кін.-XIX-поч.XX ст.ст.	Некрополь- Інтернаціональний цвинтар (Херсонське шосе)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
106	Братська могила 26 червоних бійців, загиблих під час куркульського повстання у с.Матвіївка (Красноє) Новоодеського району у серпні 1919 р.	Некрополь- інтернаціональний цвинтар (Херсонське шосе)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
107	Могила Ернеста Францевича Кужела (1891-1934), учасника громадянської війни, директора суднобудівного заводу ім.А.Марті 1917-1934 рр. 1971 р.	Некрополь- інтернаціональний цвинтар (Херсонське шосе)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
108	Пам'ятник на честь доб- лесної праці корабелів 1789 – 1989 рр. Встановлений у 1989 р.	Просп.Центральний – ріг вул.Соборної	Розп. Микол.обл- держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
109	Пам'ятник на честь ге- роїв-десантників загону К.Ф. Ольшанського	вул. Ольшанців – просп. Богоявленський (Корабельний район,	Ріш. Микол. облвиконкому	пам. історії та

	березень 1944 р. 1968 р., 1970, рекон. у 2009 р. Автори: скульптори Ігнат'єв М.Л., Максименко Є.І.	біля колишнього кінотеатру)	20.07.1978 № 370	монумен- тального мистецтва місцевого значення
110	Могила Василя Тихоновича Мартинюка – замполіта 3-го гвардійського стрілецьког корпусу, який загинув 28 березня 1944 р.при звільненні Миколаєва 1941-1945 рр.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул.Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення

2. ПАМ'ЯТКИ МОНУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

1	Бюст адмірала П.С. Нахімова 1802-1855 рр. 1978 р. Автори: скул.Коптев А.А., Сапелкін А.Л., арх. Попов В.П.	вул. Адміральська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
2	Бюст адмірала Ф.Ф. Белінсгаузена 1778-1852 рр. 1978 р. Автори: скул.Коптев А.А., Сапелкін А.Л., архітектор Попов В.П.	вул. Адміральська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
3	Бюст адмірала Г.І. Бутакова 1820-1882 рр. 1978 р. Автори: скул. Здіховський О.О., арх. Попов В.П.	вул. Адміральська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
4	Бюст віце-адмірала В.О. Корнілова 1806-1854 рр. 1978 р. Автори: скул. Макушин Ю.А.,	вул. Адміральська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого

	арх. Попов В.П.			значення
5	Бюст адмірала Ф.Ф. Ушакова 1744-1817 рр. 1978 р. Автори: скульптор Здіховський О.О., арх.Попов В.П.	вул. Адміральська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
6	Бюст адмірала М. П. Лазарева 1788-1851 рр. 1978 р. Автори: скульптори Коптев А.А., Сапелкін А.Л., архітектор Попов В.П.	вул. Адміральська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
7	Пам'ятник композитору М.А. Римському- Корсакову 1874-1881 рр. 1977 р. Автори: скульптор Здіховський О.О., архітектор Греков Ю.С.	вул. Адміральська, 11	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
8	Пам'ятник видатному епідеміологу Д.С.Самойловичу 1744-1805 рр. 1969 р. Автор: скульптор Сапелкін А.Л.	вул. Київська, 1	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
9	Пам'ятник борцям за владу Рад 1919 р. 1967 р. Автори: скульптори Лисенко М.Г., Сухоненко В.В., Назаренко М. Т., Міщук М.П., Міненко В.О.	площа Адміралтейська (вул. Набережна, вул.2-а Слобідська, вул.68-ми Десантників, проїзд без назви)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	пам. історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
10	Пам'ятний знак Ленінському комсомолу 1918-1978 рр. 1978 р. Скульптор Макушин Ю.А.	парк «Юність» (просп. Богоявленський)	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	місцевого значення

	архітектор Попова О.П.			
11	Пам'ятний знак працівникам міліції, полеглим в період становлення радянської влади та при захисті Вітчизни 1917-1977 рр. 1977 р. Автори: скульптори Макушин Ю.А., Макушина І.В., архітектори Якимович С.К., Казмірчук П.О.	перетин просп. Центрального та вул. Садової	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	місцевого значення
12	Пам'ятник Герою Радянського Союзу В.О. Лягіну 1941-1943 рр., встан.- 1974 р. Автори: скульптори Ігнат'єв М.Л., Максименко Є.М., архітектор Портних О.Р	вул. Лягіна - просп. Центральний	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	пам. історії та монументального мистецтва місцевого значення
13	Пам'ятник великому російському поету О. С. Пушкіну 1988 р. Автори: скульптор Макушин Ю.А., архітектор Попова О.П.	вул. Набережна – ріг вул. Пушкінської	Розп. Микол. облдержадміністрації. 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
14	Пам'ятник юним героям В. Хоменку та Ш.Коберу 1942 р. 1959 р. Автори: скульптори Судвіна Т.Г., Князік А.Б., архітектор Тягно Ю.Б.	сквер Юних героїв	Наказ Міністерства культури України від 03.03.2010 №58/016-10 (включений до Державного реєстру нерухомих пам'яток України)	пам. історії та монументального мистецтва місцевого значення
15	Пам'ятник О.М. Гмирьову 1905 р. 1968 р. Автори: скульптор Здіховський О.А., архітектор Теляшова Є.П.	сквер Університетський (вул. Нікольська-вул.Артилерійська)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	пам. історії та монументального мистецтва місцевого значення

16	Пам'ятник великому українському поету Т.Г. Шевченку 1814-1861 рр. 1954 р., 1986 р. Автор: скульптор Ковальчук Г. О.	сквер ім. Шевченка (вул. Адмірала Макарова – вул. Нікольська)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
17	Бюст Героя Радянського Союзу К.Ф. Ольшанського 1944 р., встан. - 1965 р. Автори: скульптор Здіховський О.О., архітектор Пластиков В.В.	територія Миколаївського морського торговельного порту	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.71 №357	пам. історії та монументального мистецтва місцевого значення
18	Пам'ятник адміралу С.О. Макарову 1976 р. Автори: скульптори Коптев А.А., Сапелкін А.Л., проєктант Стешин Ю.Т., архітектор Руденко Ю.	Флотський бульвар	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.81 №498	пам. історії та монументального мистецтва місцевого значення
19	Пам'ятник Герою Радянського Союзу В. О. Лягіну 1941-1945 рр. 1969 р., рекон.-2009 р. Автор: скульптор Макушина І.В.	вул. Робоча, 8 (територія ЗОШ № 22)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	пам. історії та монументального мистецтва місцевого значення

3. ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ

1	Житловий будинок сер.ХІХ ст.	вул.Адмірала Макарова, 12	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
2	Житловий будинок кін.ХІХ ст.	вул.Адмірала Макарова, 38	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
3	Житловий будинок кін.ХІХ ст.-поч.ХХст.	вул.Адміральська, 1	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
4	Житловий будинок	вул.Адміральська, 3	Розп. Микол. облдержадміністрації	місцевого значення

	кін.ХІХ ст.		20.03.1997 №155-р	значення
5	Будинок штабу флоту 1796 р. Будинок командира Чорноморського флоту та портів ХVІІІ - ХІХ ст.	вул.Адміральська, 4	Пост.Ради Міністрів УРСР 24.08.1963 № 970 Рішен. Миколаїв. облвиконкому 02.07.1971 №357	пам'ятка архітек. національного значення та пам'ятка історії місцевого значення
6	Особняк кін.ХІХст.-поч.ХХст.	вул.Адміральська, 5	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
7	Лютеранська церква 1848-1852рр. арх. К.Акройд	вул.Адміральська, 12	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
8	Житловий будинок поч.40-х р.ХІХ ст. (у рішенні - будинок пастора)	вул.Адміральська, 14	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
9	Житловий будинок ІІ пол. ХІХ ст.	вул.Адміральська, 15	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
10	Нове гідрографічне депо І пол.ХІХ ст.	вул.Адміральська, 16	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
11	Житловий будинок ХІХ ст.	вул.Адміральська, 17	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
12	Адміністративна будівля 1954 р. Арх.: К.С.Косенко, М.М .Бабаян; інж.: Г.Є. Порецький, О.О.Добролюбов	вул.Адміральська, 20	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
13	Міське дівоче училище (2-га жіноча гімназія) ІІ пол. ХІХ ст.	вул.Адміральська, 24	Розп. Микол. облдержадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення

14	Житловий будинок XIX ст.	вул.Адміральська, 26	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
15	Приватний театр Монте 1881 р. Будинок театру Монте, в якому виступали видатні діячі культури та мистецтва 1881 р., к.ХІХ – поч.ХХ ст.	вул.Адміральська, 27	Ріш. Микол. облвиконкому 18.12.1984 № 538 Розп. Микол. облдержадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення пам. історії місцевого значення
16	Житловий будинок прибуткового типу кін.ХІХ ст.-поч.ХХст.	вул.Адміральська, 41	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
17	Житловий будинок-особняк 1840-1850 рр.	вул.Артилерійська, 6	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
18	Офіцерське зібрання 1820 р.	вул.Артилерійська, 7	Пост.Ради Міністрів УРСР 24.08.1963 № 970	націо-нального значення
19	Комерційне училище ім.статс-секретаря С.Ю.Вітте II пол.ХІХ ст. Будинок колишнього чоловічого училища, в якому вчився І.Є.Бабель, відомий письменник 1903 – 1905 рр.	вул.Артилерійська, 19	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р Розп. Микол. обл.-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	пам. арх. місцевого значення та пам. історії місцевого значення
20	Комплекс будівель водолікарні доктора Кенігсберга 1901 р. Арх.:Є. Штукенберг; інж.: І.Рейхенберг	вул.Велика Морська, 27 (3 корп.)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
21	Житловий будинок прибуткового типу кін. ХІХ ст.	вул.Велика Морська, 35	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
22	Житловий будинок прибуткового типу	вул.Велика Морська, 38	Розп. Микол. обл-держадміністрації	місцевого значення

	кін. XIX ст.		20.03.1997 №155-р	
23	Житловий будинок – особняк кін. XIX ст.	вул.Велика Морська, 42	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
24	Будівля громадського призначення поч.XIX ст. Будівля, в якій знаходив- ся штаб 15-ї Сиваської дивізії 1922 – 1939 рр.	вул.Велика Морська, 47	Рішен. Миколаїв. облвиконкому 28.05.1985 № 237 Рішен. Миколаїв. облвиконкому 09.08.1988 №216	пам. арх. місцевого значення та пам. історії місцевого значення
25	Житловий будинок прибуткового типу II пол. XIX ст.	вул.Велика Морська, 48	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
26	Банк кін. XIX. – поч.XX ст.	вул.Велика Морська, 58	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
27	Житловий будинок прибуткового типу кін.XIX-поч.XX ст.	вул.Велика Морська, 71	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
28	Житловий будинок XIX ст.	вул.Громадянська,11	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
29	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул.Громадянська,16	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
30	Будинок А.Н.Ушакова кін. XIX ст.	вул.Декабристів, 5	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
31	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул.Декабристів, 15	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
32	Житловий будинок- особняк кін.XIX ст.	вул.Декабристів, 26	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення

33	Житловий будинок-особняк кін.ХІХ ст.	вул.Декабристів, 26-а	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
34	Римсько-католицький костьол 1896 р. По першій версії - акад.Томишко, по др. – В.О. Домбровський	вул.Декабристів, 32	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
35	Однокласне парафіяльне училище та притулок римсько-католицького благодійного товариства 1900 р. В.О. Домбровський	вул.Декабристів, 32, Корп.А	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
36	Житловий будинок прибуткового типу кін.ХІХ ст.	вул.Дунаєва, 33	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
37	Український театр драми та музичної комедії кін.ХІХ ст.	вул.Дунаєва, 59	Рішен. Миколаїв. облвиконкому 28.05.1985 № 237	місцевого значення
38	Олександро-Невська церква Миколаївського морського госпіталю (Госпітальна церква) 1886 р. арх. Жуковський-Волинський	вул.1 Екіпажна, 2	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
39	Леонідо-Феодосіївська церква при лікарні кін.ХІХ-поч.ХХ ст. Є. Штукенберг одним із авторів	вул.2 Екіпажна, 4	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
40	Будівля громадського призначення кін.ХІХ- поч.ХХ ст.	вул.Інженерна, 3	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
41	Житловий будинок-особняк кін.ХІХ ст.	вул.Інженерна, 6	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
42	Училище для дочок нижчих	вул.Котельна, 10	Розп. Микол. обл-держадміністрації	місцевого значення

	чинів морського відомства поч.40-х р.ХІХ ст.		20.03.1997 №155-р	значення
43	Церква Різдва Богородиці 1794-1799 рр.	вул.Лягіна, 10	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
44	Житловий будинок 40-50 рр.	вул.Московська, 13	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
45	Житловий будинок прибуткового типу кін.ХІХ ст.	вул.Набережна, 1	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
46	Ротонда поч. ХХ ст.	вул.Набережна (ріг вул. Фалєєвської)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
47	Павільйон поч. ХХ ст.	вул.Набережна (ріг вул. Фалєєвської)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
48	Брама та мур суднобудівної вахти	вул.Набережна (територія заводу ім. 61 Комунара) (2 об'єкта)	Пост.Ради Міністрів УРСР 24.08.1963 № 970	національного значення
49	Модельний павільйон Адміралтейства 1838-1842 рр.	вул.Набережна (територія з-ду ім.61 Комунара)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
50	Адміністративне приміщення заводууправління 1951 р.	вул.Набережна, 21 (така адреса зазначена в розпорядженні, правильна адреса: вул.Адміральська, 38)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
51	Старофлотські казарми 1850 р.	вул.Набережна, 29 (2 корпуси)	Пост.Ради Міністрів УРСР 24.08.1963 № 970	національного значення
52	Житловий будинок прибуткового типу кін.ХІХ ст.	вул.Наваринська,1 (в розпорядженні – вул.Адміральська,7, що є помилкою)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення

53	Житловий будинок-особняк кін.XVIII ст.	вул.Наваринська, 3	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 155-р	місцевого значення
54	Житловий будинок-особняк кін.XIX ст.	вул.Нікольська, 1	Розп. Микол. обл-Держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
55	Житловий будинок-особняк XIX ст.	вул.Нікольська, 9	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
56	Олександрівське реальне училище, 1873 р. В.Є.Андрієвський	вул.Нікольська, 25	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
57	Житловий будинок прибуткового типу I чв. XIX ст.	вул.Нікольська, 27	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
58	Житловий будинок кін.XIX ст., прибуд.-1912 р.	вул.Нікольська, 30	Розп. Микол. обл-Держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
59	Маріїнська гімназія 1982 р. Арх. Є.О.Штукенберг Будинок, в якому, була школа де навчався В.Хоменко, юний розвідник, учасник підпільної організації "Миколаївський центр" 1941 –1942 рр.	вул.Нікольська,34 (Аркасівський сквер)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	пам. арх. місцевого значення та пам. історії місцевого значення
60	Житловий будинок-особняк сер.XIX ст.	вул.Нікольська, 37	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
61	Житловий будинок-особняк сер.XIX ст.	вул.Нікольська, 37-а	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
62	Житловий будинок-особняк II пол.XIX ст.	вул.Нікольська, 40	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
63	Житловий будинок	вул.Нікольська, 44	Розп. Микол. обл-держадміністрації	місцевого значення

	кін.ХІХ ст.		20.03.97 №155-р	значення
64	Житловий будинок кін.ХІХ ст.	вул.Нікольська, 46	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
65	Італійське консульство ІІ пол.ХІХ ст. Будинок, де у 1917 р. був штаб Червоної гвардії	вул.Нікольська, 52	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	Пам. арх. місцевого значення та пам. історії місцевого значення
66	Миколаївське відділення Одеського облікового банку 80-роки ХІХ ст. Будинок, в якому розмі- щувалась Рада робітни- чих та військових депутатів у 1917 р.	вул.Нікольська, 68	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення пам. історії місцевого значення
67	Обсерваторія 1827 р.	вул.Обсерваторна, 1	Пост.Ради Мініст- рів УРСР 24.08.1963 № 970	націо- нального значення
68	Житловий будинок ІІ пол.ХІХ ст.	вул.Потьомкінська, 13	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
69	Будівля громадського призначення поч.ХХ ст.	вул.Потьомкінська, 24	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
70	Будівля громадського призначення поч.ХХ ст.	вул.Потьомкінська, 41	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
71	Церковно-парафіяльна школа церкви Різдва Богородиці кін.ХІХ ст.	вул.Потьомкінська, 50	Розп. Микол. обл- Держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
72	Житловий будинок прибуткового типу	вул.Потьомкінська,	Розп. Микол. обл- держадміністрації	місцевого

	II пол. XIX ст.	59	20.03.97 №155-р	значення
73	Житловий будинок прибуткового типу II пол. XIX ст.	вул.Потьомкінська, 65	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
74	Житловий будинок сер. XIX ст.	вул.Потьомкінська, 67	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
75	Крамниця поч. XIX ст.	вул.Потьомкінська, 67- а	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
76	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX – поч. XX ст.	вул.Потьомкінська, 80	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
77	Будинок спеціалістів II пол. 30 рр. XX ст. Арх. М.І.Линецький; скульп. К.С.Рижов	вул.Потьомкінська, 81- 83	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
78	Житловий будинок кін. XIX ст.	вул.Потьомкінська, 94	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
79	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул.Потьомкінська, 104	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
80	Житловий будинок III чв. XIX ст.	вул.Пушкінська, 2	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
81	Житловий будинок сер. XIX ст.	вул.Пушкінська, 4	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
82	Житловий будинок кін. XIX ст.	вул.Пушкінська, 11	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
83	Житловий будинок XIX ст.	вул.Пушкінська, 12	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
84	Житловий будинок прибуткового типу	вул.Пушкінська, 25	Розп. Микол. обл- держадміністрації	місцевого

	кін.ХІХ-поч.ХХ ст.		20.03.1997 №155-р	значення
85	Житловий будинок кін.ХІХ ст.	вул.Пушкінська, 35	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
86	Технічне залізничне училище 1897 р.	вул.Пушкінська, 71	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
87	Житловий будинок- особняк поч.ХХ ст.	вул.Рюміна, 2-а	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
88	Водонапірна башта 1907 р. інж. В.Г.Шухов	вул.Рюміна, 9	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
89	Церква Касперівської Божої матері 1904-1916 рр.	вул.Садова, 12	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
90	Початкова школа ім.Л.М.Толстого ІІ пол.ХІХ ст.	вул.Севастопольська, 63	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
91	Морська гімназія 1850 р. Будівля, в якій навчався В.Л.Шанцер 1882 – 1887 рр.	вул.1-а Слобідська, 2	Пост.Ради Мініст- рів УРСР 24.08.63 № 970 Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	пам'ятка архітек. націо- нального значення та пам'ятка історії місцевого значення
92	Житловий будинок прибуткового типу поч. ХХ ст.	вул. Соборна, 3	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
93	Трамвайна підстанція 1913-1916 рр.	вул. Соборна, 8-а	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
94	Житловий будинок- особняк кін.ХІХ ст.	вул.Спаська, 4	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення

95	Будівля громадського призначення XIX ст.	вул.Спаська, 10	Розп. Микол. обл-Держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
96	Будівля громадського призначення II пол.XIX ст.	вул.Спаська, 18	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
97	Житловий будинок-особняк ост.чв.XIX ст.	вул.Спаська, 20	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
98	Житловий будинок-особняк 80-ті роки XIX ст.	вул.Спаська, 22	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
99	Житловий будинок-особняк ост.чв.XIX ст.	вул.Спаська, 28	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
100	Житловий будинок-особняк поч.XX ст.	вул.Спаська, 29	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
101	Житловий будинок прибуткового типу кін.XIX ст.	вул.Спаська, 30	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
102	Житловий будинок прибуткового типу кін.XIX ст.	вул.Спаська, 33	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
103	Державний банк кін.XIX ст.	вул.Спаська, 41	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
104	Житловий будинок-особняк кін.XIX ст.	вул.Спаська, 41-а	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
105	Житловий будинок сер.XIX ст.	вул.Спаська, 43	Ріш. Микол. облвиконкому 19.09.1985 № 382	місцевого значення
106	Громадська бібліотека 1894 р.	вул.Спаська, 44	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення

107	Житловий будинок II пол.ХІХ ст.	вул.Спаська, 70	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
108	Річковий яхт-клуб 1904 р.	вул.Спортивна, 7	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
109	Турецький (султанський) фонтан 1789-1790 рр.	вул.Спортивна, 7	Розп. Микол. обл- Держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
110	Комплекс “Дача Кудрявцева” кін.ХІХ ст.	вул.Спортивна, 13	Розп. Микол. обл- Держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
111	Свято-Духовська церква 1856 р.	вул.Троїцька, 109	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
112	Миколаївська церква 1813-1817 рр.	вул.Фалєєвська,4	Пост.Ради Мініст- рів УРСР 24.08.1963 № 970	націо- нального значення
113	Житловий будинок ХІХ ст.	вул.Фалєєвська, 6	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
114	Руський банк для зовнішньої торгівлі 1911-1912 рр. Арх. В.Кабіольський	вул.Фалєєвська, 7	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
115	Санкт-Петербурзький Комерційний банк 1909 р.	вул.Фалєєвська, 14	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
116	Житловий будинок прибуткового типу кін.ХІХ ст.	вул.Фалєєвська, 22	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.97 №155-р	місцевого значення
117	Житловий будинок прибуткового типу кін.ХІХ –поч.ХХ ст.	вул.Фалєєвська, 24 (2 корпуси)	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
118	Будинок братів Донських 80-ті роки ХІХ ст.	просп. Центральний, 93	Розп. Микол. обл- держадміністрації 20.03.1997 155-р	місцевого значення

119	Житловий будинок-особняк поч.ХХ ст.	вул.Шевченка, 15	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
120	Ансамбль будівель громадського призначення II пол.ХІХ ст.	вул.Шевченка, 45 (2 будинки)	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
121	Житловий будинок 1840 р.	вул.Шевченка, 58	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
122	Житловий будинок прибуткового типу кін.ХІХ ст. Будинок, в якому проходили засідання першої Ради робітничих депутатів 1905 р.	вул.Шевченка, 64	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	пам. арх. місцевого значення та пам'ятка історії місцевого значення
123	Житловий будинок-особняк кін.ХІХ ст.	вул.Шевченка, 69	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
124	Житловий будинок прибуткового типу (2-поверховий) II пол.ХІХ ст.	вул.Шнеєрсона, 12	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
125	Житловий будинок прибуткового типу кін.ХІХ ст.	вул.Шнеєрсона, 12	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
126	Синагога 1822 р.	вул. Шнеєрсона, 13	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
127	Службовий корпус з комплексу споруд синагоги сер.ХІХ ст.	вул. Шнеєрсона, 15	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення
128	Житловий будинок-особняк кін.ХІХ ст.	вул. Шнеєрсона, 18	Розп. Микол. обл-держадміністрації 20.03.1997 №155-р	місцевого значення

Примітка:

** З наданням окремим частинам будинків, що є пам'ятками культурної спадщини, юридичних адрес (наприклад: вул. Московська,11/1, вул. Московська, 11/3 тощо) статус пам'ятки як будинку в цілому так й його окремих частин не втрачається й на них розповсюджується дія Закону України «Про охорону культурної спадщини».*